

verbis, qui
bus refire
vident au-
dientes Ver-
bum Mari-
e, quia ipsam
pertinet
& habet
ratio-

bis fuerint argumentati; scio, eos omnes, qui rite men-
tem eorum affectui sunt, & verborum eorumdem sensum
intellexerint, iudicatores esse illos nequam locutus esse
de Materiotaate Mariae, qualis vere est, sed theoreti-
cunt. Scio Theologum quendam eruditum Virum ha-
reticos ostendisse, Mundi Salvatorem non solum nihil im-
minuisse de Matre fuit dignitate hac responsum; sed illam
commendaſſe; etenim hoc idem est, animadverſit
ille, ac si Iesu Evangelica. Mulieri exclamanti; *Beatus*
Veneris, qui te portavit, & ubera que luxisti, respondidit:
Mater mea Beata quidem est, quod me generuit, & pro-
pria me lache nutritum; sed beatior est, quod me conce-
perit Spiritus, ut Sancti Augustini verbis utar, audiens ver-
bum Dei, & illud opere adimplens: *Beator fuit Maria*
conceptu[m] mente, quam venire. Verbum illud quinimum non
*excludit igitur primam elevationem; econtra illam pro-
bat, atque confirmat. Sed ad auferendum hereticis occa-
ſionem confundendi eam cum reliquo creaturis, ne sepa-
remus ad Angeli exemplum duas hanc conceptiones, &
dicamus Mariam illum concepit spiritu, antequaque con-
cipiter corpore: Deum amare illam quatenus Matrem suam, & tanta dilectione illam profectum fuisse, quan-
ta, cum ab illa carnem est mortuus. Pater Stephanus Cha-
millarii, Sermon Manuscripto de *Annuntiatione*.*

Maria est *Ave Maria gracia plena, Lxx. 1. Maria est plena gratia, plena gratia quia caelestis donis est cumulata, & omnes possident vir-
tutes. Hac vera est eius felicitas, hic sors omnium ma-
terum virum gaudium eius. Dicite igitur Christiani, quanam sit vere
bonitas. Fidelium beatitudinem, quanam est felicitas ad quam anhe-
lare debent omnibus momentis vita sua. Maria beatissima est,
qua inventit gratiam apud Dominum, quia omnes virtu-
tes exercuit. Omne Christiani hominis bonum est inventire
gratiam apud Deum, & sola ratio, qua pueritate possumus ad hanc beatitudinem, est animam suam Christianis
virtutibus locupletare. Christianus crescit in gratia, prout
procedit in pax virtutum; & cum virtutes christiana
altas egerint radices in illis, dicit potest plenus gratia,
& Deus sibi in illo placere.*

Mysterium *Quonodo fuit istud? Lucas 1. Quonodo magnum hoc My-
sterium nostrum poterit adimpleri? Iniquis Doctoris sententia est,
per te admis-
Deum a quadam Angelorum post creatum a se Mundum
rationem, exquisivisse, utrum quid tanto operi decessit; & Angelum
redidisse, deesse tantum creaturam, quae illud admirare-
tur, & vocem, que incelsanter extolleretur & operis excep-
tentiam, & Sapientiam opificis. Quidquid sit de hac sen-
tentia, que plus habet ingenii, quam soliditatis; certum
est, noluisse Deum, hanc creaturam & vecem deesse opere
reparationis Mundi; qua quia expectaret, donec opus
perficeretur, & etiam antequam inciperetur, nisi unum
ex Angelis suis, qui illud admirandum proponeret specta-
fuisse, prastantissima, fanctissimaque creaturarum suarum: *Quonodo fuit istud? Quonodo magna haec operis ad-
mirabilis Conflilia poterunt adimpleri? Quonodo Verbum
fieri puer, omnipotens infirmus, impalibilis mortalis,
eternus in tempore nasci, infinitus aetatis limitibus coar-
ctari, ille denique, qui Mundum efficit, ponere se in nu-
mero operum suorum, & fieri pars adeo angusta Mundi
ipsius? O mixta nova, & inaudita! o Temperamentum
quod concepi non Dei, & Hominis, Creatoris, & crea-
turae, Cali, & Terra, aeternitatis, & temporis, gloria,
& ignominiae, immortalitatis, & mortis: Quonodo fuit
Quonodo Mysterium hoc adimplerbit?* Chauschim Tomo
Mysteriorum.*

*Tua Pater providentia cuncta gubernat. Sapiens 4. Hos plau-
cium est, de quo nobis peritus esse debet, eum qui
dat vitam, dare etiam, que ad vitam pertinent, & quid
quid vita convenire potest. Hinc Auctor naturae das vi-
tam, tam animabitus, simili illis suppediat media ad vitam
illam fervandam, tuendamque per generalem providen-
tiam, qui confalit omnibus eorum necessitatibus, & pro-
pter quam juu illi Patris nomen tribuitur: *Tua Pater pro-
videntia cuncta gubernat.* Simili ratione hoc ipsum dicere
debemus in ordine gratia, & de secunda haec Matre Ma-
ternitate loqui erga homines, sicuti de priori loquimur,
quoniam habet ratione proprii Filii fuit: potquam dedit illi
vitam, eum aluit, educavit, necessitatibus eius confulavit,
& curam gerit illius almonie, eo modo quo Mater obli-
visci non potest Filii fuit, neque illius derelinqueret, ut
loquitur Propheta, qui ut offendat curam, quam Deus
Iustus, Cato, & Maria. Idem de Asumpt. Beatae
Virginis.*

*Easino fuit Maria concipiendo mente, quam venire, felti-
cias gesavitis corde, quam carne. S. August. lib. de Vir-
gin. cap. 3.*
*Feliciter patens spirituali, quam carnali; beatior enim fuit
Maria concipiendo Christum fide, quam carne. Idem ibidem.*
*Quoniam appetitissima fuisse? inde est felix, quia verbum Dei
confidit, non quia in illa Verbum ex fatus est. Idem
in Luc. cap. 11.*
*Autem dico, quod nec ipsa plene explicare potest, quod
expone nos. Idem supra Magnificat.*

*Cato Iustus, Cato, & Maria. Idem de Asumpt. Beatae
Virginis.*
*Materne propinquitas nibil Maria profusa, nisi feliciter
Christum corde, quam carne gesafferet. Idem lib. de Virgin.
cap. 3.*
*Talis aligitor Virgo de reto Mondo, que rancum habebet me-
ritam, ut Filium Dei in semetipsa suscipere. Idem.*

*Quid ego pauper ingenio, dicam de te, o Beata Virgo! Cum
te quid dixerit, minor laus est, quam dignitas tua merita! Idem
Isermone de Sancta.*

*Allie Deus sumus requiritis hospitum, ut ostenderes in casto
corpo, easum abete terrari Deum. Idem Isermone de Na-
tivitate.*

Ave

Paragraphus V.

75

*Ave animatum Templum Del; Ave Cali, teraque agnifimum
habituacum; Ave ejus Mater, qui non capitur rotis Mundū
statio. Idem Isermone 18. de tempore.*

*O semina super feminas benedicta! que virtus eminio non no-
vit, & virum suo utero circumducit. Idem Isermone 18. de
Conceptione Virginis.*

*Dubitare quis poterit in effectu caritatis transisse Maria
viscerata, in quibus ipsa, que ex Deo est caritas, novum mensibus
recepta. Bernardus Isermone 1. de Asumptione.*

*Mirare gratia invenitatem, mediatrixem salutis, restitutio-
nis sacramentorum. Idem Epist. 174.*

*Singulare elocet ad millesimum redemptoris, & reparatio-
nis gratia. Guillelmus Parisenis in Cant.*

*Virgo obicit tanum gratia, ut efficiatur audita gratis propin-
quissima, ita quod eum, qui plenus est omni gratia, recipere
cum pariendo quodammodo, gratiam ad eam derivaret. San-
ctus Thomas opusculo 4.*

*In ha[bi]tatione Sanctissima Virgo magis Deo conjungi
non potest, nisi fuerit Deus. Albertus Magnus in tract. de
laudibus Beate Virginis.*

*Ipsa est, qua maiorem Deus facere non potest; maiorem Mun-
dum, maius Calum potest, maiorem Mariam non potest. S. Bo-
naventura.*

*Hodie completa sunt omnia desideria; hodie primum est, &
principale Trinitatis felicium. Gerlon.*

*Ur conceptions Verbi aeterni peringet, meritorum verticem
super omnes Angelorum virorum, usque ad solium Deitatis erexit. S. Gregorius Magnus lib. 1. in cap. 1. Regum.*

*Quaritis qualis Mater, quae potius qualis Filius. S. Eu-
cherius, sermone de Nativitate Virginis.*

*Virgo, conceptrix ex te Auditor tuus, in ea ex oris origo,
Ex in carmine est Deus tuus. S. Chrysologus Isermone 142.*

*Quod est, quod sine Maria concepta non perficitur Incarna-
tio eius Mysterium, quia nempe unde illam Deum omnium honorum
est principium. S. Ireneus.*

*Virgo regia Davidis spiritus eligitur, qua facio gravida
seu divinam, humanamque prole prius conciperente, quam
corpore. Sanctus Leo Isermone 1. de Nativit.*

*O rex Sacrae Virgo! de te qui omnia illustris, & glo-
riosa dixisti, namquam quidem a virtute aberravit. Sanctus
Basilicus Seleucus, in oratione Deipara Virginis.*

*O uter Calo amplius! quia Deum in te non coarctasti. S.
Epiphanius de laudibus Deipara.*

*Perfektissima Dei imago ab ipso Deo summa arte, & singulari
providentia depit. S. Antonius Florentinus Archiepisc. in
Palm. 44.*

*Videlicet quidquid minus est, minus esse Virgine, solumque op-
timum quod illud superpredigeri. Petrus Damiani Isermone de Nativ.
Mariae.*

*Taceat, & contempnatur omnis creatura, & vix audiat aspi-
rare tanto dignitatis immensitatem. Idem ibidem.*

*Omnes amas amore invincibili, quos in te, & per te Deus
meus summa dilectione dixit. Idem ibidem.*

*Sicut fons (nempe verbo Dei) fatum est nihil, ita
fons ista nihil refutum est. Idem.*

Felix Maria, que Deum habet debitorem. S. Methodius.

*Quia est tam sublimis humilitas, qui cedere non novis hono-
ribus, infelicitate gloria noſci, Mater Dei eligitur, & omnibus
se nominat. S. Bernardus Isermone super Misericordia.*

*Utrinque stupor, uirtus miraculus; & quod Deus feminis
obtempore, humilitas aliisque exemplo, & quod Deus feminis tri-
nipes, sublimitas sine falso. Idem ibidem.*

*Ita est Virginis nostra gloria singularis, & excellens prae-
dicta Maria, quod Filium unum, eundemque cum Deo Par-
merit habere communem. Idem.*

*Si Virginem in Maria non potes nisi mirari, stude hu-
militatem imitari, & suffici tibi. Idem super Misericordia.*

Virginem placuit, humilitate concepit. Idem ibidem.

*Si Maria humilitate non est, super eam spiritus sanctus non
requiecat; nam Virginis finis humilitate forsan habet gra-
tiam apud homines, sed non apud Deum. Idem Isermone 2. su-
per Misericordia.*

*Hac igitur Festivitas sub nomine Annuntiationis Beatissi-
mae Virginis est ejusdem ferme antiquitatis, ac ipsa Ecclesia,
Sancte Augustini anno 400 celebratur eodem die, de quo
creditor secundum antiquum, & venerabilem tradicio-
nem Iesum Christum suisse conceptum, & Verbum aeternum
incarnatum. Decimum Tolerantum Concilium ha-
bitum anno 555, hujus dies follementum vocat antono-
matice; festum Santae Virginis Genitris Dei, festivitas*

*Marii. Etenim quae major celebrari potest festivitas in
illius honorem, inquit Synodi illius Patres, quam Di-
vini Verbi Incarnationis, cuius illa simus Mater evadit? Ve-
rum cum Ecclesia luctus, & Salvatoris passio, in
quod plerumque tempus incidit plerumque Annuntiationis,
fimil est, non posse videtur cum gaudio, & follemento;*

*quae decet magnum hunc diem, Patres Concilii illum
traliterunt in tempus Adventus, que totum fere officium
est ex Mysterio Incarnationis & Annuntiationis: fed
cum sub nonum Ecclesia facultas festivitas hac in diem
proprium fuerit restituta, omnes fere particulares Eccle-
siae fere conformarunt.*

*Hic sensus est omnium Ecclesia Patrum, Mariam, quin Licet Maria
potuerit proprie mereri, ut divinum Verbum ex carne non poterit
proprie.*

G 2 sume.

Noli est Creatura, Sanctus Thomas ait, (2. 2. qd. 103.
pros. accedit art. 4 ad 2.) quo propius divinitatem attinger, quam San-
ctus Virgo; & ratio est, aliquid eo nobiliss, & perfectius
esse, quo magis adharet principio nobilitatis, & sanctitatis,
quam perfectionis, quod Deus est: & sicut nihil con-
cipi potest nisi filii Matre sua, & illa potissimum, qui
ipsum sine parte concepit; dicendum est hoc arctissimum
esse secundum, quod habent possum cum Deo. Ita Sanctus Bonau-
entura, qui ab hac non abhorret sententia, non dubitat
affirmare, qualitatem Matri Dei extremitatem esse conatum
divina potentie; id eoque infinitum esse; quandoquidem
aliquo modo exhaustus Dei potentiam. Hoc ipsum innare
voluit Angelus, cum Virgine dixit futuram esse, ut Virtus
Altissimi obumbraret illam; etenim S. Thomas (opere 11.
cap. 3.) hoc in sensu illa explicat verbis: qualibet potentia
fuum habet Ipharem, que terminus est, & major fuit opera-
tions extenso, & Virtus est postremus effectus potentiae.
Ita Angelus dicens, Mysterium hoc futurum opus Virtutis
Dei, significat Deum ad id vim omnem adhuc nomen.

Qualitas
etiam
tempore
& per-
sona eius
inhabens.
*Quod dicendum est hanc Deiparę qualitatem esse ali-
quid mere exterrum, minime inhärens illi, quæ hoc No-
mine appellatur; Doctrinam hanc refutat eruditus quidam
Theologus, (Suarez, 3. p. disp. 22. scđ. 2.) & ostendit digni-
tatem hanc esse propriam, & intimam Sancte Virginis;
five physice (pecetetur tamquam relatio ad Filium suum
qui habet in illo suum principium, & fundamentum; five
consideretur moraliꝝ tamquam regia dignitas persona
Regis inhärens. Addit hoc eſſe diſcrimen gratia habitualis
Sanctificantis iustos, & ordinis superioris, quæ ad id policit
cultum peculiarem. Hic arguo nullum esse titulum honoris
exagogitabilem, qui Mari non debatur, modo non fit latr-
cultur, & illam mereri quodammodo colum infinitum
quoniam dignitas ejus est quodammodo infinita; & honor
dimitur ex qualitate perfone, quæ honoratur. Hac ratio
est propter quam Sancti Patres dixerunt, unum esse Deum,
qui illam meritis laudibus celebrare possit; unus enim il-
le cognoscit eam, & intelligit eminentiam dignitatis ejus:
Quam Dei tantum est pro dignitate laudare. (Andreas Cressen-
tius de Divinitate, V.)*

Dicere possumus Malorem in se non esse commendabilem, eo quod magna aliquem Regem in lucem edidit: hoc non adferit ullum virtutis augmentum; nullumque in illa perfectionem; & hic fluxus est honor, qui vel illius vel filii, quem genuit, decessu dilabitur. Sed Deipare digitas est Virginis Magnitudo, est illius Sanctificatio: est gratia, qua super Sanctos attollitur, id eoque in sua Matris Dei dignitate consideranda est non fecus ac Justi omnes in qualitate filiorum Dei. Fideles autem non solum vocantur Filii Dei, & hac prorogativa non consistit in fola voluntate, quam habet Deus dandi nobis Filium suum, qui aliquid in nobis constituit. Quapropter si dicere cogimus, dignitatem filiorum Dei, quam adoptionis gratia illis impetrat, esse inherentem, atque constantem, negare non possumus cum aliquis rationis specie, dignitatem, & gratiam Matris Dei aliquid esse permanens & reale: sed potius, cum Mariam aetiori in cunculo Deo conjunctam teneat, facere quecumque haec, quae in se sunt.

in hac rara Creatura sanctam, divinamque impressionem.
Non deinde quedam similitudo inter actiones Marie quam-
tenus Matris Dei, & illas Salvatoris, quatenus Dei-homi-
nis: Cum enim Iesus sit fons, & plenitudo gratie, immo-
rietat gratia incarnata & secundum humanitatem suam ita
repletus per gratia habet substantiam, ut semper egreditur in hoc
ordine, qui inde egredi posset ne ad unum egerit momen-
tum, neque ad unum quidem motum, quemadmodum ille de
se ipso teletur: Non possunt enim quicquam a me ipso: ita Ma-
ria taliter possesta fuit a gratia Matris Dei, ut semper in
hoc ordine fuerit operata, quia inde unquam egredieretur; &
sicut omnes actiones, & affectiones Iesu fuerunt humanitas
divina, omnes Virginis actiones fuerunt congrue gratiae illius,
a qua suam mutuabantur originem: & denique sicut
omnes actiones, & affectiones Salvatoris fuerunt dignita-
tis, & divinae Virtutis, & minori in precio esse non po-
tuerunt; Virginis actiones ferner exasperarunt meritis, &
gratiam, qua repleta erat anima illius, & operationem
Dei, qui illam ad eas perficiendas applicabat.

Principium secundum quod nobis ferendum est iudicium
de aliquo praeminentis, & praerogativis, est videre intentiones,
quas Deus habuit de illis: verum quanam fuerint cogitationes, & que intentiones Dei ab aeterno de Sancta Virgine? ut certum feramus iudicium, videndi
fuit nexus illi, quos habuit cum Iesu Christo Filio suo;
tandem enim magnum Dei consilium ab aeterno suscepimus
fuit Verbi Incarnationis, & Jesus Christus a Deo electus,
ut esset dominum Salvatoris, id est quod a Sancto quadam
Patre Negatius facultum omnium vocatur; quia haec fuit
cogitatio, & desiderium facultorum, que praeceperat. &

felicitas eorum, que consequuntur. Ad implendum igitur
hoc adeo sublime Consilium, quale illud est Incarnatio-
nis, quin loquamur de Spiritu sancto, qui magnum hoc

& singulariter Passonis ejusdem ; cognitionem quam ex Scripturis haud poterat, in quibus perquam bene versata fuisse, non licet ambigere. Unde facile judicare poterat illum, cuius Concepit sibi nuntiabatur ab Angelo, eundem esse ac illum, de quo loquebantur Prophetæ in Oracleis suis. Si igitur atferum prefixisti, ut Mater Dei fieret hac conditione proposita, videndi illum exagitatum, calamitus obrum, habuit tamquam mortuum omnium nequissimum ; si te offerit illis omnibus, quae præcipere divina placuerit Providentia, licet ardua, arque molesta ; nonne dicendum est, ab ea factum fuisse eximium usum, quem facere poterat, sue libertatis ?

Cum Beatissima Virgo fuerit Mater Salvatoris, & hoc
eius meruerit eo, quo dictum est, modo; sequitur nisi illi
debere quidquid Jesu Christo debemus: quodquidem de-
bemus illi ipsum Iesum Christum, & propter illum San-
ctum Joannem Damascenus Virginem vocat *Copiosum fontem*
Benedictionis. Presbyter Jerofolymus, *omni-
sum bonorum radicem*, Albertus Magnus, *Caussam omniuum
bonorum*, Doctus Idiotus, *omnen bonum*, & Sanctus Epiphanius
oblectatus est ostendere oppositione, quod est inter
Evan primam Malierem, quem omnium hujus Mundii
malorum extitit causa, & Mariam, qui sors est, &
caulla omnium bonorum; & mirum est videre quomodo
fateatur Iesum Christum veram habuisse Carnem, *negat
illum ex Maria Natum* efc. Apelles illi quidem tribuit
Carmen, quam de Celo attulit, non autem illam cum
qua natus est. His inimicis Iesu Christi, & Mariæ sub-
stincti non Manichei, Ariani, Sociniani, & generatim
omnes illi, qui negaverunt Iesum Christum esse aut Ve-
rum hominem, aut Verum Deum; consequenter enim Ma-
riam Dei Matrem esse negarunt.

P A R A G R A P H U S VI.

*Deleti ex Ascetis, superisque Conclusionibus loci huius
argumenti.*

Quartus inaudita, & admirabilia in hoc uno Mysterio
Miracula! Angelus de Calo descendit: hic unus ex
principibus beatorum Spirituum, qui fuit ante thronum
Dei, Nuntius ad Virginem mittitur. Agitur de Salvatore
hominibus dando; tota admirabilis Trinitas in Magni hu-
ius operis partem accedit. Pater offert Filium suum: Fi-
lius offert se ipsum, & Spiritus sanctus per omnipotentem
Virtutem suam debet cooperari. Calum tamen querit a
Maria consensum, quia illum tribuit, modocque implerat
Mysterium, sine Virginalis sua puritas iactura; & sane
adimpleret eo modo, quo illa desiderat. O prodigia, o
Miracula! Filius Dei fit homo in cassis Mariae viceribus
qua celsit Deus esse; & Maria fit Dei Mater, quoniam cel-
let esse Virgo. Pater le Valois tamquam operum Aesculapiorum;
sermone seruo de Maria Virginis Annuntiatione.

Cupus permanens
fit ad unio-
exitere.
atre Äter-
Pater est.
ognita fuit
Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum; quam efficeris
dixit Virgo Angelo Mysterium Incarnationis fui nuntian-
tis. Quam admirabile hoc verbum est, quam potens, quam
imperiosum! Quantumvis egrediat ore modestissima, &
ex corde, quo nullum fuit unquam humilius! Verbum hoc
Deum de throno detraxit; Filium de Patris sui fini re-
cepit. Et dicitur: Ecce regnum temporis. Gabi-

vulsi, Altissimum humiliavit, Eternum tempori subiecti, Creatori rerum omnium vitam tribuit, & incompeditus rediget illum, quem Celum, ac terra capere non poterat: finitum cum insatio conjunxit; Verbum Carneum fecit. Ne mihi ulterius de Jofue verbis fiant, qui verbo Solem in itinere retardavit, ut diutius faciem suos proferret triumphis: Si obediit Dominus voci Sancti illius Imperatoris: Obedient Deo voci homini; (Jofue 10.) longe mirabilis est Solem Justitiae ad Virginis vocem de Calo descendere, & Dominiq[ue] ipsum personaliter illi & filii obedientiam, & servi obsequia praestare. Verum est in ipso facultorum initio verbum. *Fiat ex nihilo eduxisse omnia visibilia*, & invisibilia; sed ecce aliud nihilam in ordine

in omnium principiis, non falso; & constituunt probandum munere funeris, & qui-
nus cognitio sunt Lega-
Vitus Alzigi.

gratia, nihilum humilitatis longe secundius nihil natura, ex quo Maria per verbum sicut educit ipsum Deum, novam illi praebens nativitatem. O Maria! fiat igitur secundum verbum suum: oratur tandem lux, & illuminet tenebras nostras; Pax aeterna illustret, & dissipet errores nostros; Pax, misericordia, & amor prodeat ex utero tuo Virginali ad Mortalium omnium con solationem: verbum tuum producit hos omnes miraculosos effectus: & hoc ipsum verbum tuum, licet profunda reluctetur humilitas tua, extolle ad eum dignitas apicem, ad quem evadere possit Creatura. *Auctor Recens.*

**Virtus Atti-
sanum,**
persona, qua
**Virtus fe-
tus**, qui in
ex illa de-
merus, sed
nullum nuncu-
naturam
cum
magnitudo ita
fus Christus
Mariz non
venerum, geniu-
s videut ita
Dei, dicere
sifti, aut Je-
baphemie,
cimi. Quod
& dignitas

Mirum ne videri debet nobis, si creaturarum humillima
perturbatur, audiens se laudibus excipi ab Angelo, & inex-
pletatum hoc quantum afferente: *Quem cum audiret turbatus est
in sermonis.* Maria proflus occupata, & magnitudine Dei,
& nihil suo, pati non potest: laudem longe diversam ab
ideis, quam illi humilitas. Sciebat prudens
haec Virgo Angelum Sathanon quinquaginta in Litus Ange-
lum transformari, & quia infanta ipius erat humilitas,
ibi persuaderet non poterat, Dei Angelum posse de se tot
cum laudibus loqui. Neciens quid responderet, tacendi
consilium init, donec cautius ad examen vocaret, quiam
secum loqueretur; mallens cum humiliante taceret, quam
loqui parum prudenter. Heu! quam disimiles a nostris
funt sensus hujusmodi! Laudibus non turbamus; tranquil-
le audimus tamquam debitum nobis tribuum immoda-
elgia, quo adulatione accepta referre debemus. Turba-
mus immo, nisi ex nobis laudes deferantur, quas credi-
mus meruisse: hinc putamus nos debitis fraudari en-
comis, de nobisferit ipsi sentientes altius, de ceteris; &

miis, de nobiliter ipsis tentientibus animis, quam acer, et
quoniam tempore laudans deberet erubescere propter ignaviam
suum.

sum, laudatus ita excavatus, ut ceneat ratione habere
modestie fug. Verum ut Virgines eruditissimis exemplo
Reginae Virginum, videntes Mariam ad Angeli affatum
perturbari, quoniam sub humana specie illi apparuerat;
discit Virgines Christianae veri sermones, & societatem
hominum, & fugere occasiones, in quibus adeo stu-
mus infirmi, cum nofem illis obiectum; umbra enim ter-
rificat eam, qui inducit eam fortitudine ab alto. Sed non
solus Angeli adpectus, quamvis a Deo misit, turbam ex-
civit in Virgine, sed laus ipsa ab Angeli praefixa accep-
tit. Discit igitur puella quanto magis expescere debeatis,
cum homo, Daemonis Vicarius, ad fallendum innocentiam
vestram virulentas commisceret laudes, qui purissimum
cor valent corrumperem. Tamen quin caute, ac fedale evi-
teth faceret colloquita, quotes vos ipse in occasione
obruriditis? Tantum abeat, quod laudes metuatis, ramentum
abest, quod invitus animo eas pari debeat, & cum San-
cta Virginea modestum silentium servet, quod adulatores
ipisis, ut plurimum, imponit silentium; ut nihil pra-
termitatus, recentes subinde laudes capiatur. Ah! Si! Ce-
retis subtile, & periculorum virus, quod cum laudibus in
penitores cordis latribus impetrat, cum præferunt profici-
cuntur ab ore, quod placet, vel placere potest; disser-
tis, dicam iterum, ad exemplum plurimis Virginis; Vir-
ginibus trepidandum esse, ubi latabantur; & illis in foli-
tudine vivendum esse, querendaque eas tantum laudes,
quas Angelus tribuit Mariæ, quan gratia plenam appellat.
Abbas de Monasterio Homili de Annunciatione.

Quomodo
Angelus
confirmav-
rit Virgin-
in suo pa-
vore, & du-
bitatione.

Angeli qui vidit Sancte Virginis turbationem, statim omnem illi timorem, ac dubitationem absulit: Ne timetis, inquit, Virgo Santa; tantum abest quod tua Virginitas obstat Maternitati Salvatoris, ut hac portus ratio est propter quam Mater Salvatoris eratas. Nisi iesus Virgo, posset ne quidquam huic Mysterio conferre? dignum enim Deo est nominis ex Virgine nasci, quemadmodum Virginem tantum decet esse Dei Matrem. Profero præferre Virginitatem celistissima dignitati, Virtus erat tanta, ut non posset placere Deo meliore in modum. Ita Angelus Dei respondit huic Virginium Regine at omnem dubitationem auferret, & tantum absuit, quod Maternitas ullam offunderet caliginem fulgiti Virginitatis sua, ut e contra Virginitati novum deus, & nitor corporis, & mentis accesserit per habitaculum Dei in illius utero Incarnari. *Idem.*

*Honi
tanta dig
tate Vir
et admir
abilis.*

Discere de
benus ex
Dei Matr
humiles et
se in Ma
gnitudine
& dignita

magis iudicet esse debemus; quo plura ab ipsis recipimus; melior quippe ratio, quia nobis sit ostendendum gratum beneficium eius, est comiteri coram ipsis, omnibus inde in nos else profecta ab prōinde nullam esse nobis de illis gloriandi causam. Causa altera ad non pertinet, & simili ad proximum: nam si potissum facti etsi paullo maiores, illi teneferint vos intumescere, expectandam vobis est, non defaturum, qui vos intra cutem velutram coarctetur: cum & contra si cædem agendi rationem, & humanitatem servaveritis, illi, qui parati erant, ut prius omnium literari, vestigia.

menta vestra inviderit, vobis plaudent. Ita cum Deus
per est, que de vobis sovet consilia, permittit ut crescat,
imitans Beatam Virginis exemplum, quod eo momento,
quo recipit maximam dignitatem, quam mera Creatura va-
leat recipere, vere dicere potest: *Dominus non est exaltatum
in terra, neque elevat sine oculis mei.* (Psalm. 30.)

Sanctam Virginem colaverat; illa solidissime egit fundamenti, videlicet profundissima humilitatis: itaque quis dicere posset, quam fieri humilitas Mariæ, et quantum illi esset accepta? Hoc facta erat virtus dilectionissima; sciat enim nullum habi magis necessarium fuisse; ut Sanctitatem levaret. Cartam, tecumque, nullumque tutius esse medium ad levandas Dei gratias, ideoque, si Dei Angelos nuntias ille, ipsam dilectionem fuisse, ut fieret Mater

Saluatoris; ipsa statim Angelum se vocat. Verum est, ipsam iam iniuste consilium abrenuntiandi gloriose huic dignitati, si consiliorum minime possetcum Virginitate, quam Dominus voverat, & quam ceteris praeferre velle videbatur; sed maluit quodammodo deus, & gloriam ejusdem amittere, ubi oblitus se Templo, ut semet parceret; quod praefixit, ut quidquid de Virginibus puritate sua apud hominem existimationem desperaret, id in sua humilitatis pretiatione cederet. Talis, & milites major adhuc fuit humiliatus Marie, in tunc vita ipsius curriculo; sed qui feceruti potuisse cordis illius penitentia, intellexisti sensus illius adhuc humiliores fuisse, quam quidquid per verba, & actiones extrinsecus prodre potuisse. Hoc Detculos illexit, cum de summo calorum fastigio humilem prospexit Mariam: nihil enim, quidam patet ait, nos in Oculos Domini reddit magis acceptos, quam ut cum meritis nostris magis sumus, efficacius modici, humiliare de nobis sentientes. *Ideam de sermonis de conceptione.* (S. Paulini ep. 50.)

Quid adjicere possumus ad incomparabilis hujus Virginis laudem, quam hanc illam esse de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. Haec Scriptura quo novit maxima quaque simplicissimis verbis compleat, abscolutissimum Virginis encomium exornatura, non aliis uti potius verbis, nisi ictis: *de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus; & ubi nominata fuerit qualitas Marii Dei, quakuid superaddi potest, immittitur, atque infirmat simplicem hanc, nobilèmque deam, que mentibus nostris occurrit. Quis autem concubore potius, quibus gratis Dominus Sanctam pravererit Virginem, ut illam ades sublimi dignitati prepararet? Cetera bona infra illius merita posita erant; gratia sola venientia bonum est in Oculis Dei; & hoc unius illud fuit Sancta Dei Matre dignatum. Si enim omnia illi fortunae bona degavint, quanta cum profusione illi gratia bona conces- sit idem.*

Ulla ne exitit unquam laus magnificior illa, quam
angelus Virginis tribuit? Sed, Venerabilis Beda inquit, go
quantum ignotum fuerat hoc elogium hominibus, tantum
dei Matrem decebat. Illam statim *gratia plenam nominar.*
De Jeso Christo dictum fuit, illum esse *plena gratia*, &
aristatis; & de Sancto Stephano *plena gratia* & *Spiritu sancto*.
Abit, quod dicamus Mariam fuisse *plena gratia*,
cum plenus fuit *Filius eius*; qui *gratia omnis fons est*,
et origo, de cuius plenitudine *Sancti omnes*, & *Virgo ipsa*
aceperunt: Sapiens enim *hac Virgo nostra renuit elo-
cia*, nisi quatenus *fuit Veritati conformis*; verum assertio-
nem etiam audacter ipam esse *plena gratia* longe per-
tiori modo, quam fuerint *Sancti*; illi enim, que nemini
gratia concessa fuit, *Auctorem gratiae conceperunt*; in
illa habivit plenitudo divinitatis corporaliter, & una
concepit de *Spiritu sancto*. Verbo, si *Sancti* fuerunt
enim *gratia pro statuum varietate*, ad quo illi a *Deo de-
bet* fuerunt secundum *sue electionis decretum*; intelli-
re potest quibus *gratis* *Sancta Virgo repleta fuerit*,
adquoniam electa fuit. *Dei sui Maran* *sanctus* *spiritus*.

quodam electa huius Mater futura? Idem
Angelus Marian adit, & illa turbatur: vix illi incipit
qui, cum hac cogitationis; turbatur; ac interius sexcen-
cogitationibus agitur. *Turbata est, & cogitabat, qualiter*
ipsa salvatoris. Ubi hac fieri potest animadversio? Si illi nuntium
fuerit ex his adolescentiis una, quae corpore tan-
tum Virgines sunt, non autem spiritu? *Visitatio*, quam
cepit, nullum illi stuporem injectifer; & laudes ipsi col-
lo non turbantur illam, sed potius palpsant. Sed pro-
posito, quam semper fecerat, se tamquam Virginem nul-
lum nisi cum Deo familiaritatem habuitur; lex, quam
irrogaverat, & caute servaverat ab alia quavis con-
stude abhorreendi, & moribus, ac profanis facili usi-
abrenuntiandi; diligens, ac severa illius regularitatis,
diligentia nihil de irreprehensibili vita ratione relaxan-
posse, in qua erat vitam integrissime vivendi
cum ne rigidissima quavis censura notare posset; pudor,
Modestia illi ingenita; opinio qua preventa fuerat;
des, que multieribus dantur, & ab illis accipiuntur,
ut esse maxime contagiosum ac lethale; hoc omnia
in illa talem turbam, quam ferre pra te non eru-
cit; namque ita turbata, verus est character Virginis
suo fiducie. *Respondebat* Angelus Marian adit, quod
Anima-
veris de
Marie tur-
ba ad Ange-
li nuntium

Omnia
creata ex
pientis al-
fensum pre-
fari a Ma-
ris.

Ingitate vobis Calum, & Terram expectantes, quid An-
tice propositioni responderet Maria; quippe ab illius as-
tu nostra Salutis opus peudebat. Homines qui fato fun-
erant, & se qui vivebant, Illam expectabant, & preca-
uerunt ne diutius responsum differret. Angelus, qui se-
illi nuntiavit auctuus Incarnationis Verbi in utero eius,
pititam hanc proflabulatori responsum; hanc Spiritus
sancti, divinus Sponsus illius, ardenter optabat. Dei
nunc hunc tantummodo morabatur afensem, ut de Ce-
leste descendere, & fe humanae naturae conjugeret: crea-
tum omnes, ut ita dicam, prostrata erant coram il-
le queam Sancti Bernardi verbis ita depicebantur:
Virgo Sancta, tibi nostra salutis pretium offer-
; jam liberi erimus eo momento, quo praefatis
afsum; Morte damaati sumus, unicum verbum vobis
nobis.

Paragraphus VI.

nobis vitam restituet . Pater Caffer in Celloquili per-
vernum.

nobis vitam restituet. Pater Cresset in Collögii per Ad-
ventum.
Inde magis necessarius effectus est hic Maria asensum,
& magis gloriolum, ut notis, quia requirebatur ad ex-
equendum primum, & maxime adorabile, quod unquam in
intellectu suo Deus fecerunt conceperit; ad complementum
præstantissimum hoc inter ejus opera Mysterium; ad re-
staurandam Dei gloriam in terra; & ad humani generis
salutem reparandam; & dandam Vitam Iesu Christo. Ver-
bo: ut adimpleretur magnum hoc Mysterium, quod ab
eterno cogitaverat Deus; & quod quatuor annorum milli-
bus preparaverat. Patriarchæ petierunt a Deo, ut augu-
stum illud Confilium tandem opere completeretur, & ore
sum & corde sexcenta nuncupavere vota, ac defiderit fo-
verunt. *Rorate Cali desuper omnes pluas Iustum.* (*Isaia 47, 1*)
Prophetæ potuerunt Mysterium illud prædicere: *Ecclesia Virgo
concepit, & parer filium.* (*Isaia 7, 10*) Sed haec omnia non suf-
ficiunt: Vult Deus Mariam loqui, & illius asensem re-
quirit. O Deus! quaznam igitur est augusta haec Creatu-
ra, cuius asensem necessario requiritur pro reparacione di-
vine glorie, pro Ecclesiæ institutione, & pro peccatorum
superer cogitationes nostras, Magnus hic Doctor audet af-
ferere, illam ipsam non posse vestre exprimere, quod in
utero conciperit potuit. Sileant ergo creatura omnes, &
Sando horro contremiscant, quidam Pater exclamat, &
non sine metu respiciant immensam extencionem qualitatū
Deipara. (*S. Petrus Damiani serm. de Nativitate Virginis.*) Apo-
stolus probaturum Iesum Christum super omnia esse pos-
sumit, at: *Cui dixit aliquando Angelus: Filius meus es tu,*
ego hodie genui te. (*Ad Hebreos.*) Utatur ergo hoc eadem ar-
gumentatione ad extollendam Mariam super Angelos, &
homines, & similiter dicamus, cuinam creaturam Filius Dei
dicere potuit: Mater mea tu es, tu mihi tribuisti nativita-
tem? Omne illius Elogium in Maternitate constituit; nam
si pro reliquis hominibus gloria descendit, & filio com-
municatur, hic filii gloria ascendet, & communicatur Ma-
tri.... Qui ergo potest concipere quibus gratis illam
præveniret Dominus, ut illam adeo eminenti dignitate pra-
pararet? Cetera enim bona istra ipsam erant; Sola est
gratia, que bonum illa dignum constituit. *Abbas de Mon-
asterio Hosni, de Conceptione.*
A Maris réponsione peudebat complementum glorio-
sum dare, dum illa misericordia collabente, Confessio-

Principia quissa sunt
nationis tauri fuit
confidere in Mater
Mater. Dei qui
necarentur in ut-
ero suo.

Cuiam rei acceptam referemus causam turbationis
Marie ad nuntium fibi ab Angelis allatum se Matrem Salvato-
ris futuram? Vulgo dicitur illam turbatam fuisse pro-
pter nuncupatum perpetue Virginitatis votum, quo labet
aliqua inficienda patibat, si fieret Mater. Sed ne plura
dicamus de hac ratione, quam alibi exposuimus, illa San-
cta Athanasia saltem efficiet, ut admiremur dispositionem
in qua erat hinc incomparabilis Creatura. Et Sancti Pa-
pae! Pater Texier in Sermon de hoc Mysterio.

hujus Mysterii, quod hodierna die celebramus. Contentus
sit ergo in ordine decretorum aeternorum Dei, una ex con-
ditionibus requiritis ad Verbi Incarnationem: & haec essent
et obligatio, quam habemus huic Regina Virginium,
quoniam de fide est, per illam datum nobis nobile Jesum
Christum, & illa a nobis deberi Deum hunc Salvatorem:
Si enim Filius Dei descendit de gloria sua, si in canticis
Mariae viceribus pro hominum salute humanam suscepit
carnem, hoc factum est eo momento, quo dixit, & quia
hunc dicitur: *Deus deus meus*. *Tempore Verbum regnum*

tris hujus sententia proficiebat ex praesenti, quem habuerat incomprehensibilis Magnitudinis Mysterii, quod sibi nuntiabatur, sancta formidinis, quia illi incisit augusta praeferentia divinitatis; considerationis, quam habuit deo, & de semetipsa; de infinita Dei Sanctitate, qui ramen non horret Virginis umerum, & de incomprehensibili puritate, qui requiebat, ut illum sicut suo completeretur: & profecto nonne haec aequissima erat turbations causa; an alia esse poterat aquior, & sanctior? In elogio Historico, Sermone de Annuntiatione.

Inter tot ineffabilia miracula, qua dies hac super omnes memorabilis propter opus admirabile Incarnationis Verbi offert cogitationibus nostris; Ecclesia qui illam consecravit sub nomine Annuntiationis, & in honorem, quae recipit Virgo facta Dei Mater, jubet nos hoc facere elongiorum nostrorum argumentum. Sed quid dicere poterimus, quod sublimissimis hac dignitatibus non supponat, & non complectatur? Post hanc qualitatem, generis nobilitatis, omnes tituli, privilegia omnia evanescunt, vel obscurantur, aut confunduntur cum divina Maternitate, hoc est cum titulo Matris Dei. Spíritus sanctus licet zelotes gloriae Sponsa fuit, loqui cestat, ubi dicitur illa Mater eius Iesu Christi. Ita Sanguis tot Regum, qui fluxit in cor Mariana nullam habet partem in hoc elogio: omnes magnifici tituli Mediatrixis, Reginae Angelorum, Perfugii mortaliuum, Reparatrixis Mundi perditi, in elogio Magnalium Sanctissimae Virginis non sunt nisi explicatio tituli Matris Dei, & tamquam epitheta naturalia. Privilegium praedestinatiois, immunitatis a peccato, plenitudinis gratia percutit.

Iam altius nequeunt attollere. Nequaquam. Post adorabilem Filium suum Deus nihil praestitans operatus est, nisi Matrem suujus Filii. Quidam Ecclesiæ Pater ait: *Hoc solum de Virgine cogitare, quod Dei Mater est, omnem credidit altitudinem.* Altius plus inquit, nec tam dicit nimis, cum asserit, ubi sermo est de dignitate, Mariam ipsam esse, quia Majorum Dei facies non posset. Unde Tertius optime argumentatus est, data ratione de Maria dici posse, quod Sanctus Paulus de Salvatore inquit, Deum, dum faceret Matrem suam, dedisse illi qualitatem super omnem qualitatem, & nomen quod superat omne nomen, ut omnes Celorum throni, omnes Celorum principatus, omnes inferorum potestates fleant genua coram illa, & Altitudinibus ejus praestent obsequium, ut in nomine Mariz omne genitulacrum Celestium, Terrestrium, & Infernorum. Pastor Aurelianensis sermones de Mysterio Annuntiationis.

At enim, inquietus, potestne aliquis simul humili, & magnus esse? etenim hic ille praetextus est, quem Mundus Spiritus reverentibus opponuit Veritati Christiani hujus documenti: Ego vero respondeo, potest ne dubitari post authenticam probationem, & admirabile exemplum, quod nobis reliquit Deus in Filiis sui Incarnatione, & in Matre sua parvularum creaturarum gloriiosissima simul & humiliatio? Quis igitur utrum quis eis possit humili simul, & magnus? & Filius Dei potuit humili fieri permanentem Deus: & Maria humili esse potuit facta Dei Mater. Quid ergo, Sanctus Joannes Chrysostomus ait, humana Magnitudines habent ne majorem nitorem, magisque decus, quam Dei Maternitas, & ipsa Divinitas? Et quandoquidem Divinitas, & Maternitas Dei adeo præclare confenserunt cum humiliitate in Iesu Christo, & in Maria; audebimus ne dicere, aliquid ita magnum esse in terra, quod cum humiliitate

Quantumvis sublimis sit Maria dignitas, eo quod Filia est David, & Abraham, longe tamen sublimior est quia Mater est Dei; ita Patres omnes fatentur, ubi agitur de laudanda sublimi hac dignitate, sibi verba deficeret, ac se inventire illam ita laudibus omnibus superiorem, ut non licet eam nisi longe inferioribus prosequi. Quantumlibet nobiles sint conceptus tui, cum agitur de laudanda fide Christi, longe sunt inferiores dignitate sua. Sanctus Augustinus ait, si illam extolis uique in Caelum tuis encosmis, ipsa est Calo sublimior; si hominum omnium Matrem vocas, aliam habet qualitatem tanto Calo sublimiore; si eam Angelorum Reginam facis, talis re vera est, sed illius panegyricum non replies; si eam appellas imaginem, & formam Iesu ipsius, magnum, & admirabile aliquipd dicis, sed nihil dici, quod illius merita exceedat. Ut ostendat autem quantum Deinceps dignitas excedat nequeat conciliari? Ita est, Christiani; possumus simile, & magni & humiles esse; hoc est humiles esse possumus in magnitudine, quemadmodum superbi esse possumus in miseria. Nemo potest humilius esse, & affectare, atque ambi magnitudinem; complacere sibi in honoribus, & nihil intentatum relinquere, ut honores accuperet; sed licet simul humilem, & magnum esse: licet enim magum esse iustu Dei, & secundum ordinem Dei; & Dei ordo nihil habet, quod ad humilitatem forendam non conferat. *Idem.*

Exemplum Virginis que humili, ac sublimi in gratia, & Sanctitate nos docet, quo plus Virtus nobis inest, & eo magis coram Deo noferet humiliari debere; tamen reverum fatecamur, sive videnter homines, qui pietatem profertur, magis superbi peccatoribus ipsi. Hodie etiam videtur, qui, ut olim Pharisaei, gloriabantur de bonis operibus suis; & alii, cum eximis, sive ut aliis Deo.

81

Marij con-
fensus erat
conditio re-
quisita ad
Verbi In-
carnationē.

gintis rui
caussa ele
vationis e
ius propter
quam Deu
illam fib
Matrē ele
git.

2- Quomo
i- aliquis p
i: rest simu
m gous, & h
i- mili.

Quo maior
Virtute
predicuisse
eo magis
humiliare
debet te ip-
sum coram
Deo.

Pondus, quod regula est Veritatis, & inde inferamus gratiam præferendam esse Magnitudinis omnibus, que potest fugiunt, exigitur; qua hic qualitas est supernaturalis, que non sibi de librali manu Altitissimi profici potest, que et pignus pretiosum amoris sui, & participatio Spiritus sancti. Seceatque quanti facere debemus gratiam, quam in discrimen adducimus pro nihilo, & cuius plerunque finis dolore, ac penitentia iacturam facimus. Ubi nobis per suauiter fit de Magdalibus Regina Angelorum, quam Deus elegit fibi in Matrem, dubitate non possumus quoniam in felici hac Creatura Deus collocaverit qualitates omnes, qua illam efficeret potenter tantò honore dignissimam, sed ut illam præferret ceteris mulieribus, quas eis eligere poterat, atque ut ex parte sua illam ad eminenter hanc dignitatem disponeret, in ea posuit, & confidaverat tantummodo gratiam, qua eadem replevit, tamquam eius, que una in Mundo illam alium potest attollerare, ac dignissimum facere sublimi hoc gloria fastigio. *Idem.*
Cum Ital.

Magnificum facere sublimi hoc gloria fastigio. *Idem.*
Munera digna. Cum Verbum aeternum mens novem permanferit in Uer-
tatis deo Maris, ubi vitam ab illa recepit, & ubi corpus sua
mens etiam formatum fuit de ejus substantia, & de purissimo ejus san-
cte affinitate, sicut et Virginem illi novam, quam non
sunt illi. *Qui* Ma-
ria etiam illi dicitur, essentiam tribuisse: Ita ut illa dicere posset
in tempore quod Deus in aeternitate: *Ego habite genitum.* Ego
peperii; a me vitam recepsisti; quapropter illa cum Filii
contrahit inexplicabile frondis confanguntur, ut quidam
Sancti Patres loquuntur, vel ut alii sentiunt, affinitatis.
Quilibet utram nominie, nihil interret; semper conflat autem
in natura esse vinculum artius, quam sanguinis, ne-
que affinitatem, qua personam propiorum alteri efficiat,
quam Matrem Filio: quoniam caro illius ingreditur in
compositionem alterius; quoniam sanguis communis
est, & substantia filii facta est ex Mater Substantia; ex
quo Sanctus Augustinus concludit, Carmen Iesu partem esse
Substantiam Maris: *caro Christi caro MARIE.* Hinc o Fide-
les, quinam Magnitudinis hic fons est pro gloriâ hac Vir-
gine, qua participes fit eorum omnium, quae ad Verbum
Incarnatum pertinent, tamquam filium suum, & suum ip-
sius partem? ita ut, si hanc humanitas conjuncta est cum
persona Verbi, pars carnis Maria divinitati conjuncta sit;
si Iesus suum effundit Sanguinem in Cruce propter Salutem
hominum, hic fuit Sanguis ille, quem recepit a Maria. Si
Mater hac videt deinceps Filium hunc in Empyrei Sede
positum, coram quo sublimissime univerlorum potestate
genua flecent; ecce, potest dicere, para mei ipsius, que
meretur Angelorum, & hominum adorations. Cur hoc est?
quod gloria ipsorum communis facta est per hanc affinitatem,
qua nulla artior, & magis esse potest in natura.

sequitur
ad argu-
mentum.

qua nulla actior, & major esse potest in natura. *Idem*.
Si caput iugis scire, ad quem tunc Magnitudinis gra-
duum Deiparae dignitas Beatam Virginem attolat, feratur si
potes abyssum ejusdem divinitatis, metre altitudinem in-
finitas hujus essentia, coram qua creata omnia verum sum
nihil: tandem enim sicut proprio loquendo Deus unus per
se magnus est, & reliqua omnia magna non sunt, nisi pro-
pter Deum: sequitur quo magis officio accedit ad Deum,
& maiorem habet cum illo rationem, eo magis exponi
fieri Magnitudinis eius. Sed quoniam creatura ad filium pro-
pius accedit, vel ardorem cum ipso habet affinitatem,
excepta Sancta Salvatoris humanitate, quam illa, que Deum
concepit in utero, que illi vitam tribuit, & fuit essentia
ejusdem principium; quandoquidem in natura nulla datur
relatio, vel maior, vel magis realis, quam relacio Matris
ad filium? Quis ergo de Maria jure dicere non poteris non
sine proportione, quod Sanctus Paulus ait de Salvatore ip-
so: *raro excellentius Angelis effeta, quanto differentius pra illis*
nomine hereditavit? (*S. Bonaventura, S. Anselmus, & S. Bernar-*
dus.) Quia ex magis exaltata est perhanc dignitatem super
Filios hominum, quo nomen Matris, quod gerit, sine ulla
comparatione major est, & quo sublimiori definita est ini-
misterio. *Cui enim distis aliquando Angelorum, Mater mea es tu;*
potemus addere in sensu hujus Apostoli: quenam fuit ex
omnibus supremis hisce intelligentiis, quam Deus ad fini-
lem dignitatem exerxit! Non ita beat spiritus! vos non
estis nisi Ministrorum, & famuli Verbi huic Incarnati: Glorie
verba ducitis hanc qualitatem, que sumimus est vobis hono-
ris apex, dum interea Maria illius Mater est; quod ilam
ad sublimem hanc dignitatem exaltollit, & propius admovens
ad Supremam hanc Majestatem elevat super omnia, que
Deus non sunt, & infra ipsam relinquunt intervallum, quod
non longe recedit ab infinito: *Quidquid est, o Beataissima Vir-
go, verba sunt Sancti Antelmi, vel supradicta, vel infra eis;*
Supra, folius Deus; infra, quidquid Deus non est. Idem.

*Quemadmodum revocari non potest in dubium jus, quod natura dat ceteris matribus in filios suos; sequitur Verbum hoc Incarnatum ad illam pertinuisse tamquam propriam possessionem suam, perinde ac alii filii pertinent ad eos, a quibus vitam recuperaverit, & illam aquiori titulo, quam olim David, vocare posse hunc hominem Deum suam possessionem, hereditatem, & bonum: *Pater meus Deus in aeternum*; quia ipse erat suum non solum tamquam exterior possit, sed etiam interior, saltem quod tempus illud, quo*

nos nostrummet ipsorum iniici, & oſores noſtraz felicitatis ſape repellentes offiſicillimis grecus tuos, ut venias ad nos. Meminerimus enim, fatis non eſte concipere in cordibus noſtris Dei Filium, ſi ita loqui licet; parciendum quece eſt, & in lucem emittendum: Ecce concipit, & parciit; hoc eſt non ſufficit illum formare noſtri defiderii, sed haec ſunt in praxi redigenda; tandem enim bona quae videntur confilia, qua tamen abortum patiuntur, & irritum cedunt. Proferendum eſt ad exemplum glorioſe Virginis marie, & verbum hoc prolatum, ut decet, non nimis erit efficacis in ore noſtro, quam ſuo, modo proficiatur ex voluntate firma, integræ, & abſoluta: Velle ferter, & integræ, (L. 8. Confefſionis) ut loquitor Sanctus Auguſtini.

Sicut Ecclesia hodiernæ festivitatem nomen fecit Annuntiationis Mariæ, videlicet nuntii felicis, quod Angelus ille nuntiavit, ipsam electam eum, ut Mater fieret Dei sui, non solum videtur, utilitas, quam ex gloriose hoc titulo perceperimus sumus, excitare debet in cordibus nostris laetitiam, in quo erupti olim populus ingens post Concilium uuldam deindectionem. Hoc fuit Oecumenicum Tertium Ephesi habitum contra hereticum Nestorium aduentum, Mariam enim hominis Matrem, non Dei. Cum enim hac sacrilegia heres fese in Orientis partes late effuditur Auctor suis coniunctione, & eorum, qui illam amplexantur, auctoritate sustinuta; cumque gloriose hanc Cali Regnum amplissima hac dignitate videauerit, & sat exprimit nequit follicitudo, & impatientia, quam veri fieri testati sunt, audiendi, quid venerabilis illi coetus decerneret ad auferendas lites, & contentiones, quae ignem dissensionis in Imperio excitassent, & crudele schisma in Christiana religione pepererint. Ubi primum manavit rufus, qua die publicanda erat magna hujus questionis decisio, summo mane terribili populi multitudine omnes adducti ad Concilii locum sepefit, certa confitili, se non illinc subituram, nisi ex Concilii Oraculo didecisset Veritatem, de te amplius dubitandum non esset. Vix autem audita vox praeconis affirmans Mariam declaratam fuisse Dei Matrem; nuntium hoc de ore in ore, de civitate in civitatem percrebescens in omnes orientis regiones loquitur, & incredibili cum gaudio receptum fuit. *Auctor sanguinis in orientis regionibus, et Asia Minorum. Multitudinem in orientis regionibus, et Asia Minorum.*

tris Dei, sequimur eum, ut sublimis etiam potestate suis sua praefare obsequia; & quidquid magnum est in Calo, & in terra eius sub pedibus ejus; Qualitas haec illi subiicit omnia, canique super omnia attollit. Sed ubi cogitamus haec eadem Dei matrem, nostram quaque esse filiam non dedignari hoc nomen; & nominis minus ostendere, atque uti auctoritate, quam altera ei tribuit, ut perfectius altieatus numeribus perfungatur. Ah! nomine nostra nos utilitas cogit, ut nosmest servitius illius devovamus, & gloriamur in filtrorum suorum albo recenseremus. Nonne omni ratione tenemur esse fideles illi, eisque omnia officia praestare que filii parentibus debent? Matrem Dei mei colo, & reverore hoc intutu; nihil unquam fatigescere possum pro illius servitu, & gloria: sed haec Mater Dei mei voluntate mea, & hoc titulum curam gerere rerum omnium, quae pertinent ad me, & mihi faluum aeternam procurare. Nonne igitur omnes forebene fatus filii grati, & obsequientis? amorem pro amore reperire, obsequia pro omniis maternis, & denum omnem submissionem, quam duo hi tituli merentur, & postulant? Hoc in fenu Christiani numerare debentus haec diem; quia illa Dei Mater declarata est, tamquam primam ortu nostri ad gratiam, spem nostram ad gloriam; item Deipariz quidem gloriostam, sed filii eiusdem felicissimam. *Idem.*

Ne arbitremur (Fideles) Mariam dignam hanc Dei Matrem, eo quod ad tantum gloria fastigium evenit et, dignari, vel oblivisciri nostrum; nimis enim sua putat interesse, quidquid inter nos, ut non abs illa despici, & maius recessum non. Mariedochne olim Basine Ester,

Quoniamquidem Verbi Incarnationis in huminam gratiam facta est; hoc beneficium, quod cedit illis in honorem incomparabilem, cum alio coniunctum fuit; quod cum sit prioris consequens, scirimus confiderandam est, ac accertimos, & exquisimos grati animi sensus nobis afflare debet. Et autem hoc; Dei Matrem fieri simul in hoc Mysterio Matrem nostram, modo quidem alio; sed affinitas haec quam contrahit cum nobis, licet mere spiritualis, non idem minorem nobis adferit utilitatem; quamiont per utramque Maternitatem cauferit, & medium nostra salutis. Ad probandum vero hanc Veritatem, quia consolari possit, nobisque animos addere iniquissimo timore, quo veremur, ne participes efficiamus fructuum Incarnationis, alias supponendas est, videlicet potuisse Deum unice ad gloriam tuam referre hoc Mysterium, quia ullam habebat rationem humanae salutis: cum enim time Verbum Incarnatum esset damnavat Deus noster, & Dominus; quia & rei verecundus, qui Marodochaeus omni regnante Luter, cum vidi illam ad supremam potestatem elevata quatenus magni Regis Sponsam, cum interim Dei populus magna opere prelione teneretur; ne putes Regina, dicebat illi; te pro salute hominum Magistratibus canamal evasisse: hunc debes populo Dei. Ut hunc tueris, atque proteges, Deus te valuit attollere: possumus inquam hodie, quia eudem habere sermonem cum hac gloriola Dei Matre: Ecce te, Virgo Sancta ad Magistratini fastigium, quatenus Dei Mater elevata: sed reminiscere nisi peccatoribus nullum futurum fuisse hominem Deum, id eoque te nunquam illius Matrem futuram fuisse: sed fecis tibi utendum esse hac incomparabili dignitate, ut nos protegas, nobisque opifiteris. Hoc illa nunquam obliviatur, Christiani, nisi ipsi oblitus fuerimus illam imitari, & si contagi fuerimus eidem famulis fieri in his Virtutibus, que illam ad hanc dignitatem disposerunt. Autem sermonem in emmis Ethica Christiana argumenta in Mysterio Beatisimis Virginis.

MYSTERIUM VISITATIONIS BEATÆ VIRGINIS.

I hec Sancta Virginis actio spectetur, secundum ea, que videntur extrinsecus, & sub sensibus cadentes, statim judicium sit, hanc Urbanitatis esse Visitacionem, & ad summum officium, quod amicitia, vel cognatio Mariam præstare cogit Elisabeth. Verum si hec eadem actio confideretur secundum consilia, & causas, que Marian impulere ad hoc Urbanitatis officium, inveniemus nil majus esse quod Mysterium, quod Miracula, que ibi Deus operatus est, quod Virtutes, quas Beata Virgo ibi exercebat, & quod documenta, que nobis suppeditat. Quapropter tantum absit, quod Virginis Visitacionem numerare debeamus inter sterilia argumenta; ut dicere possimus, hoc unum ex illis esse, que latiore probent cam-
n eloquentie, & morali discipline, cuius maxima utilitas est: maximi enim momenti est moderari visitationes, &
versationes, que sunt civilis Societatis Vinculum.

*U*n igitur hoc peractum est mysterium, & ne ab argomento recedamus, ob oculos habere debemus tres precipuas personas, quae illius participes sunt, vel quae potius illud componunt, & que sicut Sancta Virgo que hanc obit visitatio-
nem, Sancta Elisabetha, quae illam recipit, & Sanctus Joannes, qui in Matris utero Sanctificatus: singule enim pro-
pria mordem suspedunt, didiscalcam, & uniuerso Mondo perutilem.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex Sermonum Synopsis hisius argumenti.

Pauci sunt nostræ Religionis Mysteria ubi sub actione simpliciori minimique fulgoris contigent plura miracula, & plura ad vita nostra regimen documenta.

ta . Et profecto quid est in specie adeo mirabile , atque consideratione dignum in ea Visitacione , quam Sancta Virgo reddit Cognatus fuz , ut inde in Mysterium converatur id , quod habitum fuit ab illis qui cognoverunt illud , tamquam urbanitas actus , vel officium , quod S. Elisabeth praeficitur ? Sed attollamus cogitationes nostras , & confidemus ,